

LÁVKA

FESTIVALOVÝ ZPRAVODAJ 52. LOUTKÁŘSKÉ CHRUDIMI 2003. číslo 3

Svátek má:
Patrik, Patricie

Páter = otec, Pátia = vlast, patricius = urozený.

2. července 2003

Pranostika na tento den:
Navštívení Panny Marie čisté,
přináší ovoce jisté.

Lávka spojuje dva břehy, které
nemají zpravidla daleko od sebe

STRANA 2-3

... vztah profesionálů
a amatérů

... jak to viděla porota

STRANA 4-5

... co o sobě napsaly sou-
bory a co o souborech napsa-
li na krajských přehlídkách

STRANA 6-7

... soutěžte o mobil a další
výhry, které vám dnes před-
stavujeme

STRANA 8-9

... Romana a Petra Hlubuč-
kovi a Alka Popelková v rub-
rice Osobnosti a kandrdasové
... reportáž ze seminářů

STRANA 10-11

... ohlasy, vytaženo z pro-
padla a další den na LCH
a také záznam veřejné diskuze

DNEŠNÍ FERMAN

Velký sál Divadla Karla Pippicha

- 17.00 Kam se poděly kočičí jazýčky (Čmukaři, Turnov)
20.00 Kam se poděly kočičí jazýčky (Čmukaři, Turnov)

Malá scéna Divadla Karla Pippicha

- 10.00 Před lesem, za lesem (Bateteba, Brno)
Vitr z Apalačských hor (Druhák, Hradec Králové)
16.00 Gomez + Anatomie (DNO, Hradec Králové)
Nezbedná kůzlátka (Dospělá embrya, HK)
Dokud nás čápi nerozdělí (Tak co?, Clumec n. Cidlinou)
18.00 Gomez + Anatomie (DNO, Hradec Králové)
Nezbedná kůzlátka (Dospělá embrya, HK)
Dokud nás čápi nerozdělí (Tak co?, Clumec n. Cidlinou)

Divadlo MED

- 10.00 Beránci a ospalý čert (Před branou, Rakovník)
O princezně, která mluvila cizí řečí (Spojáček, Liberec)
14.00 Na stropě (Záchvat, Hradec Králové)
Rámy + Vernisáž (Kald DAMU, Praha)
16.00 Na stropě (Záchvat, Hradec Králové)
Rámy + Vernisáž (Kald DAMU, Praha)
18.00 Na stropě (Záchvat, Hradec Králové)
Rámy + Vernisáž (Kald DAMU, Praha)

Letní scéna u Divadla Karla Pippicha

- 19.00 Hradišťan s Jiřím Pavlicou

Restaurace Modrá Hvězda

- 21.00 Loutkářský bál - hraje skupina Onkel Fester

CHTELA JSEM BYTI MARIONETOU CO VENUJE SE CISTE LASCE, NA ROZBOROVEM

VZÁJEMNÉ VZTAHY PROFESIONÁLNÍCH A AMATÉRSKÝCH LOUTKÁŘŮ

Na počátku padesátých let minulého století dochází u nás k téměř spontánnímu vzniku profesionálních loutkových divadel, když do té doby jsme měli jedinou profesionální scénu, Divadlo Spejbla a Hurvínka prof. Josefa Skupy, od roku 1930 patřící domovskému do Plzně a od roku 1945 do Prahy. Za profesionální je ovšem nutné považovat činnost tak zvaných kočovných loutkových divadel, kterých bylo ještě v první polovině dvacátého století několik desítek. V počátcích formování profesionálních loutkových scén byl tento vztah jednoznačně utvářen skutečností, že se tato divadla, v mnoha případech, ustanovovala z již existujících a umělecky ambiciózních amatérských divadel. Tak tomu bylo například v Brně, kde se amatérská loutková scéna Radost zprvu poloprofessionalizovala, aby od roku 1950 vystupovala jako profesionální divadlo. Stejná situace byla i v Liberci, Českých Budějovicích, i ostravské loutkové divadlo se formovalo z amatérské scény Království loutek. Konečně ani téměř modelová scéna pražského Ústředního loutkového divadla by bez služeb vyspělých amatérů z Libeňské loutkové scény, Loutkové scény Vinohradského Sokola i jiných pražských i mimopražských divadel, jen těžko mohla zahájit umělecký provoz. Do původních plánů profesionalizace byla zařazena i pražská Říše loutek, Kašpárkova říše v Olomouci-Hejčíně, profesionalizování měli být i litoměřičtí loutkáři. Konečně i o studia na lout-

kářské katedře Divadelní fakulty AMU se po roce 1952 zajímali především uchazeči z řad loutkářských amatérů.

V žádném případě se nedá říci, že by provoz profesionálních loutkových divadel nějakým způsobem omezoval činnost amatérských souborů. Naopak, ti nejvyspělejší, ještě nedávno amatérští loutkoherci, režiséři, scénografové pravidelně docházeli mezi zaujaté amatéry, kde pracovali jako instruktoři a pomáhali

poslušného žáčka rozhodně neprospívalo vzájemným vztahům. Tím bych nechtěl snižovat snahu všech, kteří se kdy chtěli o svoje zkušenosti s někým podělit a upřímnost těch, kteří chtěli otevřeně naslouchat. S pochycením oné moudrosti a kumštu těch druhých to je jako s legendární skupovskou školou. Jediné pedagogické pravidlo, které Mistr Skupa svým žákům vštěpoval bylo: „dívejte se, děti!“ A právě v té jinakosti

ÚVODNÍK

li vzniku nových inscenací, pravda, často šitých podle profesionálního střihu. Svoji tvář muselo amatérské loutkářství znovu najít a bez pomoci svých profesionálních kolegů. V prvních dvaceti letech od vzniku statutárních loutkových divadel to nebylo opravdu jednoduché. Neustále se omílala funkcionářská pravda: učit se u těch zkušenějších. Přiblížit se vědomostem moudrých by opravdu nebylo tak špatné pravidlo, kdyby se v něm v té době neskrývala direktivní snaha dát všemu jednotnou tvář, nevyvolat otázku: „proč a ne jinak?“. Dělat z profesionálního loutkáře a priori učitele a z amatéra

pohledu toho co vidím je základ nové dovednosti. Nadřít, nabídnout můžeš zase jen to, co vidí ten, kterého chceš za každou cenu, třeba i v dobrém úmyslu, napodobit. A tak si myslím, že přesto, že oficiální místa dál praktikovala letitá společná pravidla a osnovy, v osmdesátých letech, tu a tam o nějaký ten rok dřív, se začal v amatérských souborech pěstovat poměrně nezávislý a především tvořivý proces. Vždycky existuje nějaké ovlivnění novou nebo renomovanou myšlenkou, s kterou se setkáš v představení těch druhých, ať profesionálů či amatérů, ale tím se ještě nedostáváme do pasivního vleku silnějšího, zkuše-

nějšího. Je pravdou, že stejně jako v padesátých letech si kde který soubor vypomáhal tu Strakonickým dudákem, tu Lucernou, jinde Radúzem a Mahulenou, pozvedli mnozí v osmdesátých letech všelijaké ty totémy, předměty a vybíhali houfně s kytarou, flétničkou na jeviště v naději, že naplní moderní trendy loutkového divadla. Nebylo těžké rozpoznat, kdo tak činí „jen tak“ a kdo hledá nový způsob komunikace s diváky.

Myslím, že tou nejdůležitější hodnotou vzájemných vztahů profesionálních a amatérských loutkářů v podmínkách dynamicky se rozvíjejícího moderního loutkového divadla, které může neustále překvapovat bohatostí svých výrazových prostředků, je vzájemná úcta, rozumné rozvržení společného působení na diváky, protože se časem kvalitativní rozdíly promění jen na kvantitativní podíl odehraných představení a nastudovaných inscenací.

JS

Vítr z Apalačských hor, Druhák, Hradec Králové

Lakomá Barka – ZUŠ Chlumec

- to byl balzám, čistý, krásný loutky, žádná moderna, - ty dívky jsou nesmírně talentované, umí nenásilně předávat humor, baví sebe i nás, krásně mluví, - je to radost se na ně dívat, - já už jsem to viděla, ale šla jsem zase a potěšilo mě, že to představení a hlavně interpretky zrají jak víno.

ZE ZASEDÁNÍ POROTY

Před branou Rakovník – Beránci a ospalý čert

Výběrem Jarošova textu si rakovnický soubor situaci příliš neusnadnil. Navíc jeho nedramatičnost posílil ještě připsaným úvodem a komentářem vypravěčů. I když interpretace písni byla příjemná a na úrovni, celek inscenace poněkud retardovala. Jediné dramatické momenty, které předloha nabízí (cesta beránek do lesa pro dřevo a především stavění mostu) se odehrávají pouze ve slovech (ve tmě) či v náznaku. Nejšťastněji není vyřešena ani výprava inscenace – cítíme nepoměr mezi „stolovými“ loutkami beránek a živým čertem. Navíc – zřejmě z obavy, aby se dětská diváci příliš nepoděsili - hmotnost a velikost čerta sice vnímáme, ale nebezpečí této postavy pro beránci se v podstatě nerealizuje. Přitom jak snadné by bylo chytit beránka a stáhnout jej do propasti! Případá nám zbytečný vodící drát loutek, když daleko více a lépe pracují herečky jejich přímým vedením. Zajímavě, i když „z jiné komedie“, se jeví stínově provedené sny beránek. Můžeme shrnout, že jsme viděli představení sice kultivované, ale bez většího vzrušení, plynoucí od začátku do konce v jedné rovině.

OHLASY

Indiánské pohádky / O muži, který šel za sluncem (Divadlo Klika)

- mně se neptej, já po třetí usnul, byl ten zbytek stejný? - docela dobrý, jo - a to by snad mělo být z hvězdičkou, ne? to by nepustili ani na nově, i zoofil tam byl - to jsou kecy (před koncem představení)

Spojáček Liberec – O princezně, která mluvila cizí řečí

Představení Spojačku začalo slibně. I když vzájemný vztah obou vypravěčů nebyl v úvodu motivován, napětí mezi nimi fungovalo a s diváky komunikovali dovedně. Ocenili jsme groteskní (až jakoby cimrmanovský) nadhled nad příběhem a odstup od něj. Ale: samotná předloha příliš možností k dramatickým situacím nenabízí a soubor nevyužije ani to málo, co by se z textu dalo vytěžit. Problém tkví především už v samotné volbě loutek, neboť sériové marionety na nitích z Únanova příliš možností k razantnímu a grotesknímu jednání nenabízejí. Záměru inscenace, tak jak jsme jej vnímali, by daleko lépe posloužili marionety na drátě, které razantní zacházení umožňují, ba přímo vyžadují. Nebo, snad jakýkoliv jiný druh loutek. Takhle nám bylo líto, že sympatická snaha Spojačku, jeho smysl pro humor zůstal kdesi na půli cesty. Scény s loutkami byly především „odmluvené“, bez akce a situací. Jen s několika fungujícími gagy (např. omdlení princezny). A to je přece jen trochu málo.

Bateteba Brno – Před lesem, za lesem

Sympatická anekdota, která nemá zcela dotaženou pointu – dojde sice k znovuzrození lidí (těch „nejslušnějších“), ale bez obrody, „vysázení zničeného lesa“. Programová tendence v ekologickém podtextu? Funguje napětí mezi oběma herci, i když není zpočátku zcela jasné, proč si vlastně jakoby dělají naschvály a trumfují se. Až se nakonec spojí k budo-

vání nového světa. A funguje především také herecký vztah k předmětům, s nimiž se pracuje. Dřevo a smeták – tak by se daly charakterizovat zdroje těchto předmětů – loutek. Tak docela s tím výtvarně nekoresponduje na plátně namalovaný les. Přesto představení zůstalo v rovině sympatií.

Druhák Hradec Králové – Vitr z Apalačských hor

Zaděláno na sympatické a zábavné představení ve stylu Limonádového Joa. Nápad zasadit western do klasického loutkového kukátka je bezvadný, figury přesné. Reminiscence na pokleslou literaturu a staré loutkové hry (včetně zařazení Kašpara) je evidentní. Loutky jsou výtvarně pěkné. Také textová předloha má své nesporné kvality. Ale: jako by byl kladen důraz především na slovní interpretaci textu a nikoliv na dramatickou situaci, akci s loutkami. Chvillemi se bavíme nápaditými fóry (viz kankánové tanečnice a podobní Indiáni, poletující ptáci...). Přesto se vzhledem k jednotvárnému temporytmu představení vleče. Je to nejspíš tím, že s loutkami by se dalo zahrát daleko víc věcí, s větší razancí a švihem. Trochu také vadí, že Kašpara (zvláště tak, jak je tato postava traktována) nemluví muž, ale žena. Škoda, že se nepodařilo dobré nápady v samotné realizaci dotáhnout a dopracovat.

Loutkino Brno – Věci slepičí

Milé představení. Děti působily autenticky a „ve věci“, měly vztah k loutkám, s nimiž hrály. V inscenaci byla patrná i snaha o režijní vedení a pointování jednotlivých pohádek.

Nejlépe vyšla pohádka první, kdy dobře zafungovala práce s paravány, jejich otáčení. Úskalím je přesto samotná předloha, která je kompilací textů Aloise Mikulky a Fantiška Nepila, s připsaným úvodem a závěrem. Právě onen „emancipační“ úvod a „bojový“ závěr, ona jakoby komunální satira, zdá se být přece jen mimo věkovou hranici a chápání dětských herců a také v jejich provedení působí nejmeně přesvědčivě. Je ovšem třeba v každém případě konstatovat, že letošní produkce Loutkino je v práci souboru nesporným pokrokem.

DdDd Děčín – Mause musaka

Kultivované představení antropologické linie divadla, založené na rytmu a pohybu. Může se stát, že jeho téměř perfektní fungování pro někoho převládá podstatné momenty děje (například okamžik, kdy se Lamani rozhoduje podlehnout našeptávači Imbovi nebo situace, kdy někdo ulehne a my nevíme proč – jen proto, aby jej Lamani vyléčil?). Výtvarně pěkné jsou masky, vlastně spíš loutky – neboť tak fungují spolu s kostým a rukou herce. Tance a zpěvy jsou působivé a vytvářejí atmosféru, ale v některých momentech poněkud retardují příběh. Rezervy jsou v práci se světlem, které je pro tento typ divadla důležitou součástí. Výborný je hudební doprovod (především bubny). Herci jsou naprosto soustředění. Přes nesporné klady a hodnoty působí inscenace mnohdy formálně. Možná by narušení rytmického stereotypu v klíčových momentech mohlo dát prostor pro rozehraní vztahů v dramatických situacích.

ex

Před branou, Rakovník

Jak často váš soubor hraje?

Od září do května každou druhou sobotu, krom toho zajíždí do jiných měst a na festivaly, v prosinci jsou představení spojena s návštěvou Mikuláše.

Jak dlouho váš soubor existuje?

Nepřetržitě od roku 1948.

Jak často zkoušíte?

Jedenkrát týdně, v případě potřeby 2x týdně a před představením.

Kolik inscenací ročně uvádíte?

Cca 10 inscenací, celkem asi 40 představení. V průměru jednou za dva roky je premiéra nové pohádky.

Podle čeho vybíráte texty vašich inscenací?

Pro výběr textů využíváme jednak svoji knihovnu, městskou knihovnu a snažíme se texty sehnat, jak se dá. Naše pohádky jsou zaměřeny na děti ve věku od 3 do 7 let a tomu odpovídá délka představení i složitost příběhů.

Kdo je vaším divadelním vzorem?

Soubor za dobu své existence navázal přátelské vztahy s řadou profesionálních loutkářů. Nebudu nikoho jmenovat,

abych na někoho nezapomněl. Moc si vážíme toho, že naši loutkářští přátelé jsou ochotni nám nezištně pomoci, kdykoliv se na ně obrátíme. Jako vzor nám poslouží každý, kdo dokáže kousku dřeva, nití a dalších materiálů dát hlas a vdechnout život.

Co na váš soubor ještě prozradíte?

Soubor krom představení pořádá příležitostné výstavy loutek a na Vánoce velký loutkový betlém. Každoročně pořádá ve spolupráci s městem Rakovník Mikulášskou nadílku pro postižené děti v obřadní síni radnice v Rakovníku. Činnost souboru je mimo jiné umožněna i vstředním postojem města Rakovníka, které nám poskytuje divadelní budovu i s úhradou režijních nákladů a formou grantů přispívá na přípravu nových představení. A členové souboru? Je to banda nejrůznějších povah, povolání a věku, ale když je někomu z nich těžko, ví že v divadelku najde porozumění, oporu a pochopení. Máme se rádi.

Srdečně zdraví Tomáš Kapsa

Co nás napadne. Značným inspiračním zdrojem je kočka Libor.

Kdo je vaším divadelním vzorem?

Buchty a Loutky, D.D. Beruška, ... no a spoustu jich uvidíte na Chrudimi

Co na váš soubor ještě prozradíte?

B+H = VL (ale pššš)

Doufám, že máme prémii za nejrychlejší odpověď. Krásný den DNO

Spojáček, Liberec

Jak často váš soubor hraje?

Loutkové divadlo SPOJÁČEK hraje pravidelně každou poslední sobotu v měsíci dvě představení. Během měsíce se samozřejmě účastní i tzv. výjezdních představení jak po Liberci, tak i po celé republice. Nesmíme zapomenout ani na účast na různých soutěžních i nesoutěžních loutkářských přehlídkách.

Jak dlouho váš soubor existuje?

Letos slavilo divadlo 51 let od založení divadla a zároveň 10. výročí od znovu obnovení činnosti divadla (ta byla pozastavena zbouráním budovy divadla)

Jak často zkoušíte?

Zkoušky jsou dvakrát týdně (v pondělí a ve čtvrtek) tři hodiny a je-li potřeba a hlavně pravidelně před sobotními pohádkami děláme tzv. nocovku.

Kolik inscenací ročně uvádíte?

– Jejkote to jsme nepočítali, deset představení o sobotách (z toho alespoň jedna premiéra), dvě výjezdová představení a nějaké to představení pro dětský soubor, no možná by se ještě něco našlo, opravdu to nevíme, protože se to každý rok

mění, podle počtu lidí i podle vytížení souboru.

Podle čeho vybíráte texty vašich inscenací?

Náš repertoár se skládá převážně z přepracovaných klasických pohádek s Kašpárkem, které jsou upravené pro dnešní děti. Druhou a nedílnou součástí je i autorská tvorba psaná přímo na míru divadla.

Kdo je vaším divadelním vzorem?

Asi vzor jako takový nemáme, máme jen, nebo bohužel měli jsme, naši velkou učitelku Janu Hladíkovou (bývalá členka Naivního divadla v Liberci), která nás mnohé naučila. A která nám dosti ovlivnila náš pohled na loutkové divadlo.

Co na váš soubor ještě prozradíte?

Snad jen to, že doma hrajeme v kukátku s marionetami, jsme zastánci spíše tradičního pojetí loutkového divadla, i když občas zkusíme i jiný druh loutek a jiný typ scény. K divadlu patří nejen dospělý soubor, ale i dětský soubor, který sdílí s námi tu chuť hrát loutkové divadlo pro děti.

Loutkové divadlo Spojáček

Dospělá embrya, Hradec Králové

Jak často váš soubor hraje?

Na jevišti cca 2x měsíčně, v životě permanentně.

Jak dlouho váš soubor existuje?

51 let (stáří nejstaršího člena souboru)

Jak často zkoušíte?

Skoro tak často, jako se scházíme.

Kolik inscenací ročně uvádíte?

Čtyři.

Podle čeho vybíráte texty vašich inscenací?

Princip nahodilého výběru.

Kdo je vaším divadelním vzorem?

Jiří Xaver Hamáček.

Co na váš soubor ještě prozradíte?

Už nic.

za soubor JaDy

PROTOZE TU NENI NUDA. TAK, TAK, TAK, VSECHNO JE JEN ZNAK. LOUT-

Regionální loutkářská přehlídka v Jesličkách Hradec Králové

Dospělá embrya, ZUŠ Na Střezině Hradec Králové - Lenka Košťáková: Kůzlátka

Kůzlátka Lenky Košťákové jsou velmi originální a velmi působnou drobníčkou. Samozřejmost a kultivovanost projevu je pak další dobrou devízou této miniinscenace. Je to vynalézavý a decentní „večerníček pro dospělé“ - ale pokud jej zhlédnou i děti, jistě to nezačnech nežádoucí stopy na jejich duševním vývoji.

LS Záchvat ZUŠ Na Střezině - Jiří Polehňa: Na stropě

Text Jirky Polehni je bezesporu dobrým základem pro loutkářskou inscenaci. Příběh o malíři, který se usadí na stropě, aby měl prostor a klid na malování, je rozhodně vděčný. Také výprava patří k silným stránkám inscenace. „Maňáskárna“ se zprvu rozvíjí v intencích zvoleného typu loutek, které vyžadují přesné a razantní zacházení i práci s reálnou rekvizitou.

DNO Hradec Králové - Gomez a Anatomie

V obou „drobníčkách“ se odrážejí principy inscenační práce DNA, tak jak je známe: mají vtip, vyznačují se nápaditou prací s loutkou či předmětem a překvapivou pointou. Vznik „Anatomie“ byl inspirován technologií loutky. Za doprovodu živé hudby hrají dva herci.

Tlupatlapa DŠ ve Svítavách - R. Jeffers, J. Mandlová aj.: Pastýřka

Se souborem Tlupatlapa jsme se setkali již několikrát a je třeba říci, že neustále vyzrává - nejen přibývajícím věkem mladých lidí (dnes jim může být tak kolem 17 let), ale především divadelně. Volba předlohy, zdánlivě tematicky přesahující věk a zkušenosti inscenátorů, se ukázala být prozíravá a scénář, který na jejím základě vznikl, se stal velmi dobrým východiskem k jevištní realizaci. Inscenace je ve volbě prostředků čistá, střídá, přesná a právě proto nesmírně působivá.

Setkání pro všechny, kteří do toho chtějí mluvit.

Pátek 4. července - vypadá to na desátou hodinu dopolední.

Chtěli bychom pozvat všechny zájemce z řad amatérských i jiných loutkářů či přátel loutkového divadla k účasti na volné tribuně. Tato by měla sloužit jako podklad či inspirace k připravovanému „snitnému“ všech loutkářů, od kterého očekáváme „navázání“, případně „převázání“ blízké i vzdálenější budoucnosti amatérského loutkářství. Téma pátečního „přednitného“ se dozvíte zítra.

Za zvaci výbor Dáda (a taky Štěpán, který sice slovům snitný a přednitný nerozumí, ale na setkání se těší).

Přehlídka pro Liberecký kraj a Český ráj XIII. Turnovský drahokam

Kam se poděly kočičí jazýčky loutkářského souboru Čmukaři Turnov, Porotci se kabaretem tolik baví, že ani nemohou zapisovat chyby, a tak si je raději musí vymýšlet. V tom ovšem nemohou

Čmukařům ani v nejmenším konkurovat.

S výsledky klauzurních prací vyšších ročníků KALD DAMU nás seznámí inscenace „Rámy“ a „Vernisáž“.

Čmukaři, Turnov

Jak často náš soubor hraje?

Asi tak padesátkrát do roka.

Jak dlouho náš soubor existuje?

Asi tak od roku 1976.

Jak často zkoušíme?

Asi nepravidelně. Zpravidla 0 - 6 krát týdně.

Kolik inscenací ročně uvádíte?

Momentálně máme na repertoáru ne asi ale skutečně: LÁRK ÍČÍČOK, PLETENÉ POHÁDKY, 7 TRPASLÍKŮ A SNĚHURKA, DOBRÁ RÁNA, MEDVÍDEK PŮ NEBO TAK NĚJAK, LÉČBA NEKLIDEM, KAŠPÁREK CHODÍ PĚŠKY, DRAČÍ POHÁDKY, KAM SE PODĚLY KOČÍČÍ JAZÝČKY.

Podle čeho vybíráme texty našich inscenací?

Asi podle našeho vkusu či našeho pohledu na divadlo.

Tak co?, Chlumec nad Cidlinou

Jak často váš soubor hraje?

Kolektiv: Jak se nám chce a kam nás pozvou (letos to bylo asi 40x)

Jak dlouho váš soubor existuje?

Dlouho? 4 roky? Od září 2002 je nás o 2 nováčky víc.

Jak často zkoušíte?

Každý pátek + občas naše vikendová soustředění u Roman (to se nám líbí ? dobře a hodně jíme, trochu přemýšlíme, tvoříme).

Kolik inscenací ročně uvádíte?

Tak 2 nebo 3.

Podle čeho vybíráte texty vašich inscenací?

Honza: O co zakopnem v knihovně.

Petra: Ty jsi nikdy v knihovně nebyl!

Káča: Hihihi to tam nepiš.

Míša+Dáša+Jířa: Podle toho, co se nám líbí.

Alča: Asi podle nálady, někdy vážnější, někdy legraci. Ale

Kdo je našim divadelním vzorem?

Asi se inspirujeme mnoha vzory, ty pak smícháme dohromady. Namátkou: hradecký DRÁK, svitavské "C", plzeňský STRÍPEK, hradecké DNO atd.

Co na náš soubor ještě prozradíme?

Asi jsme děsně pilní, jindy děsně líní. Občas zábavní nebo otravní. Čas od času bohatí, pak zas chudí. Pohybujeme se pěšmo nebo autem. Chodíme a někdy nechodíme pracovat. Jindy máme žízeň, tak se napijeme. Jindy ještě větší, tak si koupíme pivovar. Strašně si vymýšlíme, strašně si vymýšlíme, strašně si vymýšlíme ...

PS: Ověřené informace si najděte v knize: Luděk Richter 50 loutkářských Chrudimí str. 147

pro malé děti do školek chystáme každý rok něco nového.

Kdo je vašim divadelním vzorem?

Jířa: Já nic nevím, jsem začátečník.

Honza: TELETUBIES!!!

Holky: Ne! My máme rádi DNO a Polehňu!

Co na váš soubor ještě prozradíte?

Všichni: Že rádi jíme!!

Romana: To vědí, něco jiného.

Míša: Je nás 9 i s Romanou.

R: To si spočítají.

Káča: Tak třeba to, že jestli si tohle čte nějaký chlapec nad 16 let, sportovní postavy a krásného vzhledu, tak ať se ozve (je nás tu 6 holek).

Alča: No každé naše představení si společně s diváky móóóo užíváme.

Všichni: A proto přijďte rychle než přiletí ČÁPI !!!

Ahoj na Chrudimí Romana

KY, CHOUTKY... *... MASILO, NEOPIJ SE SVOU SLAVOU A HRAJ SI-SLUSI VAM

ZAŘAĎ JE!

...aneb soutěžní otázka na středu

Správnou odpověď na vpravo uvedenou otázku vhodíte do schránky, která je ve foyeru Divadla K. Pippicha nebo doneste do redakce do 20.00 hodin. Ze správných odpovědí každý den vylosujeme tři šťastlivce, kteří vyhrají tričko.

Včerejší správná odpověď:

3. Loutkovému divadlu anglickému

Dnes vyhrávají:

Milan Zeman (16 let, Brno) - dnes byl jediným, který doručil do redakce správnou odpověď.

Dnešní otázka:

LOUTKA NA OBRÁZKU POCHÁZÍ Z OSTROVA:

1. BORNEO
2. JAVA
3. PAPUA NOVÁ GUINEA

Kašpárkova hra o mobilní telefon

Pravidla:

V čísle 1 až 5 zpravodaje 52. Loutkářské Chrudimi Lávkou bude zveřejněno po pěti soutěžních otázkách. Písmo, pod kterým budete předpokládat správnou odpověď, zapíšete do vašeho soutěžního kupónu. Ten bude zveřejněn ve čtvrtletním vydání Lávkou. Zcela vyplněné kupóny musíte pak dopravit do redakce Lávkou v pátek do 20.00 hodin.

Na kupónu musí být čitelně vyplněna písmena správných odpovědí u všech 25 otázek. Pokud nebudete mít některé z vydání Lávkou, je možné v redakci Lávkou získat všechny již vyšlé otázky.

Z těch kupónů, které budou mít nejvíce správně vyplněných odpovědí, bude vylosován vítěz hlavní ceny.

Hlavní cenou je: **předplatné časopisu Loutkář 2004 a mobilní telefon s aktivovanou Go sadou.**

Určení výherce:

Vylosování vítěze proběhne při slavnostním vyhlášení výsledků 52. Loutkářské Chrudimi v sobotu 5. července 2003.

Třetí sada soutěžních otázek:

11) Vojtěch Sucharda, dlouholetá osobnost amatérské scény Říše loutek, rekonstruoval v Praze:

- a) Dvanáct apoštolů na Staroměstském orloji
- b) Loretskou zvonkovou hru
- c) Pražské Jezulátko v kostele panny Marie Vítězné

12) Alois Gallat, svého času ředitel chrudimského městského úřadu a známý loutkářský nadšenec napsal hru:

- a) Mordulin a Šnofonia
- b) Šnofonius a Mordulina
- c) Šnofonius a Mordulinus

13) Jak se jmenoval Trnkův loutkový film z roku 1947 s hudbou Václava Trojana:

- a) Malíček
- b) Špalíček
- c) Knedlíček

14) S kterou loutkou tvořil dvojici Spejbl, než se zrodila loutka Hurvíňka?

- a) s loutkou Máničky
- b) s loutkou Kašpárka
- c) s loutkou Škrholy

15) Marcel Marceau, francouzský mim, zakladatel moderní pantomimy, vytvořil poetickou postavu:

- a) Bipa
- b) Kvaka
- c) Knika

TO. ZDAR DRAKOVI Z HRADCE...*... BATETEBE JSTE MOC PRIMA. JEN SI

LOUTKY A LOUTKÁŘI ZE SLOVNÍKU

Jeden ze základních kamenů moderní divadelní literatury, hra, bez které bychom si mohli jen těžko představit avantgar-du začátku dvacátého století a tedy potažmo i současnou dram-
matiku, hra, která byla nesčíslněkrát inscenovaná po celém světě (v jedné z mnoha inscenací vytvořil hlavní roli i Jan Werich), byl podle ní natočen i jeden vynikající český film a docela nedávno byla (opět) zinscenována na pražské Kald DAMU... Tato hra byla původně napsána pro loutkové diva-
dlo. Její název a autora najdete v dnešní TAJENCE.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A											
B											
C											
D											
E											
F											
G											
H											

Vážení diváci,
chodte včas na představení!
Rušíte herce, rušíte slušné diváky!
A hlavně Vás ode dneška nebudou uvaděčky pouštět!

VODOROVNĚ:

A/ „dřív“ slovensky; obvodní dům kultury; zkr. jedné z našich bank; číselný kód (např. v mobilu)

B/ obchod průmyslovým zbožím; čokoládový bonbón s rumem

C/ iniciály 1. dělnického prezidenta; **TAJENKA**; název zn. síry

D/ označení českých letadel; Anonymní alkoholici; označení zákazu používání některých slov, chování a pod.; označení čínského filosoficko-náboženského učení

E/ rozpustí se; prudký pohyb vzduchu

F/ **TAJENKA**

G/ zvolání na koně; plošná míra; používej cigaretu; zkr. římské řeky

H/ tělo (přístroje, dortu...); malé opusy

SVISLE:

1/ křesťanská (náboženská) ctnost; iniciály prezidenta ČR

2/ druh počítačových her; volání na Oskarem oceněného hrdinu českého filmu

3/ zpráva; anekdota

4/ praním očistit; rytmicky mluvený hudební projev

5/ tenký ohebný kov; letadlu

6/ svatební bílá květina; iniciály českého spisovatele (např. Městečko na dlani); zkr. kusu

7/ spolek, oddíl; fouká (obr.)

8/ Bratislavský veletrh ilustrací knížek pro děti (zkr.); připraví jídlo

9/ tenze; Německý televizní kanál

10/ švédský podnik obchodující s nábytkem; podfuk

11/ Ovidiovo přijmení; vodní živočich

Pomůcka: RAP, RPG, , RTL, TAO

FERMAN NA ČTVRTEK

Velký sál Divadla Karla Pippicha

17.00 Pastýřka (Tlupatlapa, Svitavy)

20.00 Pastýřka (Tlupatlapa, Svitavy)

Malá scéna Divadla Karla Pippicha

10.00 Dary, nedary (Krajánek, Ledenice)

14.00 Okolostola (DNO, Hradec Králové)

4 + 1 (DNO, Hradec Králové)

16.00 Okolostola (DNO, Hradec Králové)

4 + 1 (DNO, Hradec Králové)

18.00 Okolostola (DNO, Hradec Králové)

4 + 1 (DNO, Hradec Králové)

Divadlo MED

10.00 Na stropě (Záchvat, Hradec Králové)
Rámy + Vernisáž (Kald DAMU, Praha)

14.00 Jak se Petruška ženil (Podivíni, Podivín)

16.00 Jak se Petruška ženil (Podivíni, Podivín)

18.00 Jak se Petruška ženil (Podivíni, Podivín)

Letní scéna u Divadla Karla Pippicha

19.00 Petr Muk

Měšťanská restaurace Muzeum

21.00 KŘESLO PRO HOSTA,
tentokrát dvojkrleslo pro Jiřího Středu a Ivu Peřinovou.

Muzeum loutkářských kultur

23.00 Noční prohlídka

Prodej knih Lud'ka Richtera

Od předmětu k loutce, od loutky k divadlu za 35,-Kč
Praktická dramaturgie v kostce (vycházelo v lout-
káři) za 59,-Kč

50 Loutkářských Chrudimí za 65,-Kč

MYSLIM, ZE TEN NAMALOVANEJ LES JE TAM TROCHU NAVIC. DIKY ZA PREDSTA-

Romana Hlubučková

Petra, Alka, Romana

Učitelka ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, herečka, ředitelka mateřské školky v Lovčicích.

Co pro tebe znamená loutkové divadlo? Legraci, zážitek, skvělý lidi a můj dvacet let trvající koníček. Já jsem začínala v činohře, kde jsem se potkala se svým manželem, který od divadla odešel, ale dělá nám taxikáře, pomáhá kde se dá a hlavně nám na všech soustředěných vaří. Mám loutkové divadlo a práci na ZUŠce jako relaxaci. Je to tvořivé a radostné pracovat s dětmi, které chtějí a které mě inspirují. Mám děti moc ráda, ale ve školce se ze mě stává spíš úřednice, po-

řád vyplňujete nějaký lejstra a pak přijde vir a všechno sežere a já vedu boj s počítačem a úřednickým školním molochem, a to bohužel i na ZUŠce, kde učím dvanáct roků, tedy s přestávkou, kdy jsem byla na mateřské, a za celou tu dobu se pan ředitel nepřišel podívat ani na jedno naše představení, jenom mi vyčítá, že moc hluchíme, když šijeme loutky tak po nás zůstávají všude nitě a špendlíky...Ale od září se to změní – budu mít nového ředitele!

Kým jsi byla divadelně odkojena? Jirkou Polehňou.

Když jsem studovala střední pedagogickou školu, vedl Jirka pro mateřinky roční seminář. Mě to moc bavilo a po roce jsem jela na svou první Chrudim. Tehdy se náš činoherní soubor rozváděl a rozrodil a tak jsem s Lubošem Pajgrem začala dělat s dětmi. On dělal spíš výtvarno, já se začala zajímat i o dramatickou výchovu a okoukávala jsem, jak to dělají Hadi. V příštím školním roce to bude už dvacet let, co jsem začala dělat s dětmi. Budeme slavit na jaře, pozveme všechny bývalé svěřence a spoustu hostů. Pochopitelně, že Jirku Polehňu taky a vůbec všechny naše kamarády loutkáře.

Máš nějaké divadelní pokusy? (dlouze se zamyslela) Já už jsem nějaká stará. Spíš mám obavy, abych dokázala reagovat na všechny nápady svých žáků. Rádi bychom se příští rok pustili do Krysaře, napůl loutky a napůl činohra. Tak to je asi moje právě největší pokusení.

OSOBNOSTI A KANDRDASOVÉ

Petra Hlubučková (14 let), Alka Popelková (16 let)

Alka a Petra

Herečky z Lakomé Barky

Kdy jste se poprvé setkali s loutkovým divadlem? Petra: Já jsem byla v sedmi letech poprvé na Chrudimi s mamkou v rodinném semináři u Azalky Horákové a strašně mě to bavilo a tak jsem začala potom chodit do dramaťáku k mamce. Alka: Jako malá jsem za-

čala chodit k Romaně a jsem u ní už osmým rokem.

Co pro vás znamená loutkové divadlo? Petra: Legraci, skvělý lidi. Alka: Bezva práci, jsme báječná parta a moc nás to baví. A hlavně milujeme Romanu. Petra: Já si neumím představit, že bych chodila k někomu jinému. Mamka má neuvěřitelnou trpělivost. My se

většinou prozíráme zkouškama. Vedle nás prodávají zmrzku, když jdeme na zkoušku, koupíme do kyblíku devětkrát točenou a pak mlaskáme a mlusáme a cinkáme lžičkami. To by každý nevydržel. Alka: U Hlubučků míváme někdy soustředění. Romana pošle syna a manžela někam na víkend a pak si užíváme. Lakomá Barka vznikla u Romany v obýváku. Tehdy byla po operaci kolena, seděla si v křeslíčku, nohu dohůry a režírovala. Máte nějaký svůj divadelní sen? Petra: Řeknem jim to. Alka: Radši ne! Petra: Ale jo! Alka: Tak jo! Petra: Dělat divadlo s radostí! Alka: A s Romanou!

Rozborový seminář

Štěpán Filčík – představuje porotu, osvětluje systém fungování společného semináře, který povede Luděk Richter, cílem bude věci pojmenovávat v dialogu mezi semináristy, mezi semináristy a porotou a bude-li možné i se soubory.

Luděk Richter – hledali jsme společná témata všech tří věrejších inscenací. **Téma první – postava, její funkčnost, vztahy, charakterizace postav, jejich vývoj**

Semináristé – pokoušeli jsme se najít věrohodnost postav a funkčnost předmětů. U Budulínka nám přišel problematický vztah mezi Budulínkem a babičkou s dědečkem, ti se chovali jako tak, že jim vyhovuje Budulínkovo zmizení

Karel Vostárek – ani my jsme neměli jasno v postojích postav, u babičky a dědečka šlo o pokleslou pěstounskou péči

Karel Makonj – Budulínek byl vlastně hyperaktivní a všechno, co rozbil, bylo jen náhodou

Hana Galetková – nedostatečná motivace v jednání postav, divák si musí domýšlet, co tam není

Luděk Richter – nefungují zde principy pohádky naruby

Štěpán Filčík – je překvapen, protože od pražské přehlídky udělal soubor ohromný pokrok, ale zůstal problém toho, že pokud se hra správně nepřeče dramaturgicky a režijně, je to chyba

Semináristé – nevěděli jsme, jestli spodáry v kombinaci se šálou, ponožkami a sakem jsou funkční jako celek, v jakém vztahu je spodní prádlo k ponožkám, šále... Kalhotky chápeme ve vztahu k sexu, ale šála je metaforou k čemu? Jak to máme číst?

Soubor – ty předměty mají dokumentační význam, nešli jsme po významech šály a ponožek, cílem bylo položit divákovi otázku, kdo je vinen? Je to ten, kdo ji připravil o panenství, ten, kdo vraždil, nebo ti, co přihlíželi? Chtěli jsme, aby divák myslel.

Hana Galetková – nastolena je tu symbolika a já ji tak začnu číst, ale najednou mě přivedete do spousty slepých uliček a pak mě necháte, abych se s tím prala, mě to sice baví, ale vy jste nás zamotali tak, že jsme nenašli východ

Luděk Richter – téma druhé – adresát

Semináristé – u Budulínka jednoznačně děti MŠ až 4. třída ZŠ, u Rámusu – dospělý divák, u Kocourkových povídek tak od 10 let až

pokračování na straně 11

Seminář I Papírkové divadlo

... vstoupili jsme ve chvíli, kdy všichni pilně vystříhovali ze svázaných Světozorů obrázky, nalepovali je na čtvrtky a jen tak, mezi stříháním, diskutovali o včerejších představeních, když však zjistili, že se pokoušíme jejich postřehy nahrát, ihned zmlkli a zkoumali, proč je nahráváme a jestli, když jsme tedy od novin, máme cedulky „press“, poté padl návrh, že

nám nápis press krásně vystříhnou do trička ...

... jsme destruktivní dílna ... inspirativně stříháme knihy... někdy bychom s chutí rozstříhali denní tisk...

... mohli jsme také nahlédnout na včerejší tvorbu, byla jí výroba ručního papíru ... prostě jsme to tak rozmáčkali a pak slisovali a teď z toho budeme vytvářet objekty, něco po vzoru koláží Maxe Ernsta, ale spíše budou vznikat výtvarné objekty...

Seminář G Nemocniční postel jako jeviště

... v místnosti bylo plno kufříků s loutkami a také nemocniční postele, takže iluze nemocnice skoro dokonalá ... Ottokar Seifert právě vyprávěl o malých loutečkách, které jako zázrakem tahal z kufříku ... v tomto kufříku jsou tři komedie, povídal... důležité je, abyste počítali i s časem na přípravu, protože většinou máte na představení zhruba dvacet minut... také je důležité v jakém oddělení budete hrát, podle toho mu-

síte zvolit druh loutek... toto jsou loutky, které vynalezl pan Procházka. Je to loutka, marioneta, která má několik výhod. Za prvé je jednoduchá, za druhé je nezničitelná a když se na ní podíváte, tak mává těma rukama a není strašidelná, to je rozhodující... tohle jsou prstové loutky... to je drak... následovala krátká scénka s prstovými loutkami... úžasné... měli jsme chuť vydržet déle a pozorovat, jak nenápadně pronikají do tajů přítomní seminaristé... ani nedutali, a my také ne...

Seminář A Maňas nebo marioneta?

... opět místnost plná předmětů, na zemi klečících seminaristů, kteří skládali z vystřížených obrázků anekdoty... šlo o průpravné cvi-

čení k marionetám podle Jana Dvořáka – provokace loutkářské fantazie... Mirka nám také ukázala bramborové maňasky, které vyráběli v pondělí...

Seminář D Příběhy kolem nás

... rodiče v kroužku, po ránu trochu unaveni, ale pilně diskutují... děti u oken pečlivě kreslí obrázky do Lávky, to byl obraz při vstupu do místnosti... budete muset přidat počet listů, protože tohle všechno vám vhodíme do krabice hlásily děti... těch jsme se hned zeptali, jestli se jim rodiče vůbec věnují... hmm, prý ano, ale teď si musej povídat... a také jsme se ptali, jestli vědí odpovědi na soutěžní otázky... hmm, vědí, dokonce jedna dívka tričko vyhrála, ... potom jsme zkusili získat informace o představeních, protože o nich právě rodiče mluvili... a tady jsou reakce na pondělní představení:

Budulínek třetí... hledali jsme důvod, proč se to hraje v té staré stylizaci... nenašli

jíme jej...přestávku jsme pochopili tak, že je hygienická... hledali jsme odůvodnění pro klauna... našli jsme ho v situaci, kdy řádí Budulínek a klaun ho utne, to mělo logiku... muzika je právě to dobové, to postaru, ale nepochopili jsme proč... vlastně pochopili – potěšit ty staré diváky...

Smrt si říká Pablo a Pedro ... nevinné představení, které ukazuje, jak to nevinné spodní prádlo je svědkem něčeho hrozného...menším dětem se toto představení líbilo ze všech nejvíce, třebaže nebylo určeno pro ně...kalhotky a krajky fungují metaforicky, i malé dítě si v tom najde nějaký smysl, nějaký příběh, dospělí v tom samozřejmě hledají víc...byl to zážitek, hlavně v jednoduchosti výtvarných prostředků, dali nám šanci přemýšlet o tom, co se děje...třeba smrt – byčí zápas...

**Beránci a ospalý čert
(Před branou, Rakovník)**

- bylo to dobrý hodně, docela hezký, - nejlepší byl čert, protože chtěl sežrat beránky, škoda, že mu to nevyšlo, - bylo tam hrozně moc písniček, je to pro mnohem mladší děti, než jsme my, - písničky oceňuji, byly hezký, - nejhezčí byl čert, - na můj vkus to bylo moc „uzpívané“

**O princezně, která mluví
la cizí řečí (Spojáček, Liberec)**

- líbily se mi ty vtipy, víc ta herečka a pak ten herec, - líbilo se mi to hodně, - ty loutky byly nějaký divný, - ach jo, to byla hrůza, - neštěstí nechodí po lidech, ale do divadla, - byla jsem spokojená, - moc se mi to nelíbilo

OHLASY

**Před lesem za lesem
(Bateteba, Brno)**

-pěkný... ale to je naprd, vid?, tak hlavně loutky, - jasně, líbilo se mi to docela dobře, já mám rád jednoduchý věci, žádný vyumělkovanosti a tohle mi připadalo krásný, - mě se na to neptej, já jsem z toho takovej rozpačítej, neptej se mě na to, opravdu jsem na to koukal a říkal jsem si vtuchvíli, cobych nato řekl... (To jsem ti přišel do rány. pv.) tos mi přišel do rány, nevěděl jsem, proč to hrajou

**Vítr z Apalačských hor
(Druhák, Hradec Králové)**

- pěkný, prima, - čápi, volavky nebo supi?, - ti byli nejlepší, - první dojem? - výtvarno pěkný, super, fakt nejlepší, - mně se to líbilo, jsou to krásný lidi, potěšilo mě to

VYTAŽENO Z PROPADLA

Kum: Máte herce?

Pollichinelle: Máme jich celou kopu.

Kum: Jsou dobří?

Pollichinelle: Ujdou. A když se někdy náhodou najde nějaký, který se obecnstvu nelíbí, hodíme ho do ohně a dám udělat nového.

Kum: To je výhoda, takhle se zbavovat špatných herců.

Pollichinelle: Nemusím jim platit penzi.

Dialog z francouzského jarmarečního divadla 18.století

Je to zvláštní, ale pro mne jsou loutky svobodnější, přirozenější než živý herec.

Mohou mne mnohem silněji okouzlit...Loutky nemají žádný mimodivadelní život, nelze je zaslechnout, nelze je poznat mimo role, v nichž vystupují.

Justinius Kerner -německý romantik 1806

V čínské tradici se do loutek mohou vtělit duchové dobří či zlí a jejich moc nad chováním loutek roste, čím déle vtělení trvá. Loutky nechané v domě, hlavně staré, na které se nějakou dobu zapomnělo, mohou v domě začít strašit; jediný způsob, jak tomu udělat konec, je spálit je. Jedině loutkáři mají moc loutky zvládnout.

Za starých časů japonské rodiny, zejména v severozápadní oblasti země, měli v domě zvláštní loutku zvanou hima, aby na ni přenesli všechny rodinné hříchy.

Nejumělečtější na divadelním umění je právě to, že je divák pozoruje oknem. To platí o horších divadlech, než je moje; i v královském dvorním divadle se člověk dívá oknem. Ale výhodou malého divadla je právě to, že se díváte malým oknem. Což jste si nevšimli jak překvapivě pěkná bývá krajina, když ji vidíte pod obloukem? Ten ostře vyhraněný tvar, který vylučuje vše ostatní není jen podpora krásy; je to podstata krásy. Nejkrásnější částí každého obrazu je rám.

Už delší dobu se snažím napsat hru pro malé loutkové divadlo, takové, které obvykle hrává za dvě pence, když je barevné, a za penny, když je černobílé. Pracoval jsem sice na tom divadélku víc než na kterékoliv své povídce nebo článku, ale nejsem s to je dokončit; je to na mě příliš těžké. Musel jsem toho nechat a věnovat se lehčímu zaměstnání, jako je například psaní životopisů velkých lidí.

G.K.Chesterton /1874-1936/anglický spisovatel

SVOBODA DIVADELNÍKŮ – AMATÉRŮ

Svou podstatou bylo divadlo vždycky závislé na svých divácích a tím více na svých

sponzorech. Vždy muselo počítat se systémem moci a systémem peněz. Nacházelo se pod vlivem náboženských institucí, císaře, krále nebo kněze, pod vlivem požadavků městských orgánů a tím více pod vlivem totalitních režimů. Dnes se nacházíme pod obrovským vlivem trhu, peněz a systému demokratizované kultury. Samozřejmě, že tato demokratizovaná kultura není jednotná – v jednotlivých zemích se dokonce velmi liší, a to podle místních tradic. Z ptáčí perspektivy, když se snažíme postihnout celkový obraz, je současná kultura kulturou mas, naladěná na zábavu a akceptující radostné exotické novinky. Profesionální loutkové divadlo je rukojmí takové situace. Může se jí vzdát nebo s ní bojovat. V tom druhém případě bude riskovat život na okraji Broadwaye. Ale divadlo milovníků umění – amatérů není rukojmím nikoho. Je naprosto svobodné. Může volit mezi povrchním jednáním, přízpůsobením chvilkovému efektu a jednáním hlubším, které vyhledává podstatné hodnoty lidského života. Může volit mezi atraktivní show a atrakcemi lidského života. Vyberou si amatéři vyšší hodnoty? Doufám, že ano. Přeji jim to – pro dobro všech.

Loutkář 2001 čís.4, str 154 Henryk Jurkowski, polský teoretik a historik lout.divadla

Mausa Musaka, ZUŠ Děčín

PŘES NOČNÍ DÉŠŤ VEDRA NEPOLEVUJÍ

Ale přece jen; představení dvou dívek na pomezí slečen ze ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou, říkají si „Tak co?“, hrající pohádku „O lakomé Barce“, bylo jako svěží, duši oblažující deštík a myslím, že jsme odcházeli ve stejné euforii s jakou dívky rozehrály v tomto čase dosti připomínanou story. Představení uvěřitelné, neomylně komunikativní, plné

lovině minulého století, byl fenomén mnohem výraznější než může být dnešní televizní obrazovka obracející rodinný život tak trochu naruby. Rodinná loutková divadla rodinu spojovala, angažovala otce i matku k prezentaci celé řady loutkových her. Nesmíte si nechat, tuto poněkud nostalgickou výstavu, utéct. A přece jen se z té zatažené oblohy a prudkého

dětské fantazie, nepředstírané chuti dotáhnout každý vtípek, podělit se s divákem o krásný lidský humor pramenící z konfliktů s lakomou sousedkou. A hráno adekvátními prostředky. Proč taky nutit mladé herečky kvapem se zaobírat „velkým“ divadlem nás dospělých. Byla to zdařilá, třicátá, jubilejní repríza tohoto představení. Jak krásné musí být dospívání s touto inscenací. A náladu nám nebere ani s polednem zatažená obloha, vodou prosáklý vánek, to spíše se zlobíme na sebe, že jsme ve včerejším čísle opomněli anoncovat vernisáž ve výstavní síni divadla. Pánové Kadeřávek a Filčík otevřeli v 15.00 výstavu rodinných loutkových divadel ze sbírek oddělení dějin divadla Moravského zemského muzea v Brně, jak ji připravil pan Jaroslav Blecha. Rodinné loutkové divadlo v první třetině, ba co dím, po-

ochlazení i naše nálada poněkud potměla. Dílem na to má vliv poněkud nešťastná atmosféra improvizovaného Divadla MED, ale značnou měrou i účinkující odpoledního dvojprogramu. Rakovnický soubor PŘED BRANOU, který si jako jeden z mála vzal hru renomovaného autora Jiřího Jaroše „Beránci a ospalý čert“, ji nakonec ošidil o nejkrásnější pimprlovou postavu, o čerta, a nahradil ji činohercem s nasazovacíma rohama. A tak jediné ocenění si zaslouží kultivované písničky. SPOJOVÁČEK z Liberce nám pak ve hře „O princezně, která mluvila cizí řečí“ demonstroval svoji chuť hrát loutkové divadlo, jak to také konečně v doporučení formulovala ústecká porota. To opravdu stačí na celostátní přehlídku? Pravda, hutně se rozpršelo, ale přes poněkud rozpačité „předzpěváky“ brněnské BATETEBY s baladou

„Před lesem, za lesem“, na nás čekalo opravdové překvapení v podobě „Větru z Apalačských hor“ DRUHÁKŮ z Hradce Králové. To bylo jako když celník Henri Rousseau rozbil před ztuhlé Pařížany svá naivistická plátna. A oni užasli. Je to představení hodné země tradice Brdečkova „Limonádového Joa“. Naivistické herectví a obrovská škála loutkářských nápadů, slovního vtípu velkého kalibru.

Karamba, o tom by se psalo! Chrudimské neodradil ani vydatný déšť před návštěvou koncertu Vlasty Redla, ale to jsme se již chystali na poslední trojici souborů. Tuto sérii otevřela drobotina z Brna, Spolek loutek LOUTKINO. Uvedli Mikulkovy a Nepilovy „Věci slepičí“. Znovu strhující dětská bezprostřednost, neotřelý půvab, obětavé a inspirativní vedení malých loutkoherců. A tak bych připomněl, a to i pro následující inscenaci Dětského divadelního souboru ZUŠ Děčín „Mausa Musaka“, z jiné kapitoly - podíl profesionála na amatérském představení - nepřehlédnutelný, určující tvar celého představení, strhující mladé herce k mimořádnému výkonu. Zbývá se jen těšit a doufat, že jejich budoucí tvorba poznamená vývoj moderního loutkářství. A hodinu před půlnocí uzavřel soubor KLIKA z Prahy, hrou Luboše Kafky „Indiánské pohádky“, na dojmy bohatý den. Bylo to pro změnu příjemné a kultivované setkání s totemovou loutkou, dávným zprostředkovatelem tajemných dějů světa. A dnes už je zítřka. JS

dejme tomu do padesáti – humor, který tam je, je směřován spíše k dospělým, trochu rozmělněn, aby tomu děti rozuměly, a to je trochu málo

Luděk Richter – oslovení dětského adresáta má tři možné podoby – 1. herci se snaží co nejvíce přiblížit k dětem a šišljají a pitvoří se. 2. herci si dělají svůj humor, děti ne děti. 3. je ta nejtěžší cesta.

Soubor Opal – naše představení není určeno přesné věkové skupině

Soubor Rám u.s. – my jsme napsali, že to není pro děti a hráli jsme pro nemluvíata

Štěpán Filčík – to je problém dodržování pravidel, když si organizátor myslí, že co je loutkový, je pro děti a basta, nic s tím nenaděláte.

Luděk Richter – téma třetí – aktuálnost

Seminaristé – proč Marquez? Našla jsem si tam paralelu s dnešním světem v povrchnosti, ale nevím, jestli to Marquez je.

Robert Smolík – výběr rekvizit současných nás nutí hledat aktuálnost

Luděk Richter – někdy se příběh vzdálený realitami přiblíží a přitom nás mine, protože neznáme principy tamní morálky. Ale může se podařit cizí realie převést do obecného tématu na základě jiné morálky

Téma čtvrté – hudební složka představení

Seminaristé – kladli jsme si otázku, zda byla hudba v představeních, která jsme viděli, použita tak, aby nesla význam. Máme pocit, že méně je více. U Budulínky jsme se ptali, co to bylo – dechovka nebo dixieland? Kde je přímá souvislost mezi příběhem Budulínky, lišek a dixielandu

Štěpán Filčík – hudba byla napsána a natočena v padesátých letech pro inscenaci Budulínek třetí

Blanka Luňáková-Josephová – já nevím, co je správně – když Budulínky zpívá lidovku nebo dixík, ten princip jsem nepřečetla, zlobí Budulínky při dixielandu?

Luděk Richter – v padesátých letech byl dixieland u nás zlobivá muzika, ale dnes už to nefunguje

Seminaristé – u Ram u.s. jsme se neshodli, pro někoho to byl moc velký rámus, někdo by snesl víc.

Štěpán Filčík – problém vidím ve způsobu použití, v jakém významu. I muzika je znak, nese význam a pocit a musím přesně vědět, kdy ji použít. Je tam jen kvůli přestavbám?

Seminaristé – u Kocourkovských povídek jsme měli pocit, že těch písniček bylo moc

Petr Mohr – jen rekapitulují to, co se stalo, nikam děj neposouvají

Luděk Richter – vytvářeli monotónnost představení, ztráceli se nám jejich obsahy

PRÍBEH TROCHU UTEKL.DNE: OHNOSTROJ BYL VELKY NEBEZPEČNÝ PRŮSVÍH. EPL.